

Plenari del Consell Educatiu Municipal de Barcelona

Acta 71

A Barcelona, a les 17:00 hores del 6 d'abril del 2022 es reuneix, en sessió ordinària a la sala d'actes de l'Institut Martí Pous, el Plenari del Consell Educatiu Municipal de Barcelona.

Presideix Pau González Val, regidor d'educació de l'Ajuntament de Barcelona amb la vicepresidenta del CEMB, Maria Truño Salvadó, comissionada d'educació de l'Ajuntament de Barcelona, i Marta Comas Sàbat representant el Consorci d'Educació de Barcelona.

Actua com a secretària Marta Carranza Gil-Dolz del Castellar.

Hi assisteixen

Rosa Ma Artigal Valls, Direcció d'Acció Educativa, CEB

Sílvia Burset Burillo, entitats, UB

Àngels Cadena, direccions de centres sector públic

David Cadenas, conseller del Districte de Sant Andreu

Víctor Castaño Amat, alumnat sector públic (CFA)

Aran Clemente Nadal, docència sector públic, CCOO

Anna Garcia Escrig, grup Mpal. Valents

Antonio Guerrero Requena, famílies escola concertada, CCAPAC (Confed. Cristiana d'Ass. de Pares i mares d'Al. de Cat)

Laia Herrera Pujol, entitats, secretària Consell Municipal de l'FP

Pere Masó, delegat del Departament d'Educació a Barcelona

Munsa Mompí, cap de gabinet de la Regidoria d'Educació

Paul Mussach Rodríguez, famílies sector públic, CT Centres de Màxima Complexitat

Montserrat Potrony Insa, entitats, Consell d'Innovació Pedagògica, ICUB

Víctor Ranera Martín, titulars centres concertats, CEMB

Maria Roca Parpal, dir. escoles bressol públiques

Jordi Rodon Cuixart, secretari del Consell Escolar de Catalunya

Gemma Sendra Planas, grup Mpal. ERC

Oriol Solé Rubiella, famílies escola concertada, CEMB

Cecília Vallés Fort, inspectora FP del Consorci d'Educació de Barcelona

Albert Viadiu Riba, CEMB

Lluís Vila Prat, família sector públic, FAPAES

Delegacions

Lucía Martín, regidora del Districte de Sant Andreu, en David Cadenas, conseller del Districte de Sant Andreu

Mercè Massa Rincón, Consorci d'Educació de Barcelona, en Marta Comas Sàbat, Consorci d'Educació de Barcelona

Excusen l'assistència

Membres:

Ma Dolors Martí Solà
Elena Garangou Sánchez
Francina Martí Cartes
Marcial Quintairos Babarrp
Amparo Burgueño Luengo
Ana Cros Alavedra
Neus Munté Fernández
Paula Aguirre Soriano
Víctor Campdelacreu i Armengol
Neus Pons Pena
Domi Viñas Rodríguez

Convidats:

Núria Gallifa Vilella
Pablo Ramos Garcia
Fatiha Nejjari Akhi-Elarab
Marisol Zuil Escobar
Cristina Carrera Viñoles

ORDRE DEL DIA

1. Benvinguda direcció del centre
2. Aprovació acta anterior
3. Informacions Regidoria d'Educació
4. Presentació des del Consell Escolar de Catalunya del debat i conclusions sobre la immersió lingüística
5. Espai Comissions. Informació sobre la Comissió de Treball de Centres de Màxima Complexitat.
6. Informació sobre el calendari de les Eleccions al Consell Educatiu Municipal de Barcelona
7. Aprovació memòria
8. Torn obert
 - a. Dictamen que hem redactat des del CEMB sobre el Protocol de Prevenció, Detecció i Actuació en Casos de Violència Sexual als Centres Municipals d'Ensenyaments Musical a petició de la Direcció de Centres Educatius de l'IMEB.
 - b. Protocol de Prevenció, Detecció i Actuació en Casos de Violència Sexual als Centres Municipals d'Ensenyaments Musical.
 - c. Informe favorable del CEMD de Sants-Montjuïc per canviar el nom de l'Institut de l'Esport de Barcelona.

1. Benvinguda direcció del centre

Xavier Bou, director de l'Institut Martí Pous, expressa que és un honor que el CEMB es pugui trobar aquí. Explica que és un centre jove, en el cinquè curs de funcionament, que es troba en un edifici centenari. L'edifici era una de les naus de filatures de la Fabra i Coats, on hi van treballar milers de dones.

Des de l'equip docent estan intentant bastir un projecte adequat als temps que corren, connectat amb l'entorn i centrant la tasca en la figura de l'alumne. El centre s'organitza per àmbits i es desenvolupen tasques que suposin reptes i motivació per a l'alumnat.

No vol desapropitar l'ocasió per fer una modesta crida a escoltar més als docents, als equips directius i a planificar una mica més estratègicament l'educació a Catalunya.

2. Aprovació acta anterior

Victor Castaño, alumnat sector públic, demana que s'esmeni en l'acta el nom del centre que representa, que és el CFA Rius i Taulet.

Amb aquesta esmena s'aprova l'acta provisional del consell plenari del 20 de gener de 2022.

3. Informacions Regidoria d'Educació

Pau González, regidor d'Educació, explica que s'inicia el procés de renovació del CEMB, ara que ja estan constituïts tots els consells educatius de districte. Això vol dir que per a alguns la reunió d'avui és l'última sessió del Plenari, ja que deixaran de ser representants. A finals de maig es farà una sessió de benvinguda dels nous membres i comiat dels anteriors.

Recorda que arran de l'anterior Plenari es va tornar a obrir la Taula de ciutat d'Escoles i COVID, de la qual es van fer un parell de sessions. S'ha tornat a tancar la taula i s'espera que aquest cop sigui de manera definitiva.

També fa esment de l'inici de la guerra d'Ucraïna i destaca el paper que l'escola fa sempre que se la necessita en situacions com aquesta. En aquest cas, s'han acollit a gairebé 400 infants d'Ucraïna a la ciutat de Barcelona que ja han estat escolaritzats. S'està acabant de treballar amb tot el dispositiu d'acollida per agilitzar els procediments, ja que Barcelona està sent la porta d'entrada dels refugiats a l'estat i a Portugal. A petició del Consell s'ha fet una declaració i una sessió presencial on es va debatre la situació actual.

Expressa que el mes de març ha sigut mogut, amb fins a sis convocatòries de vaga. Creu que s'ha fet més evident que mai la necessitat d'escoltar i de construir entre totes i tots, ja que l'educació és una tasca massa important com per fer-la cadascú des del seu racó. Per això considera que cal la implicació de tota la comunitat educativa, i posa en valor espais com el del CEMB per anar construint cadascú des de la seva mirada, des de les seves especificitats, l'educació que volem.

4. Presentació des del Consell Escolar de Catalunya del debat i conclusions sobre la immersió lingüística

Jesús Viñas, president del Consell Escolar de Catalunya, presenta el document 'L'ús del català a l'educació' aprovat pel Ple del Consell Escolar de Catalunya (CEC) l'1 de febrer de 2022. El CEC, partint de la preocupació

per la davallada de l'ús de la llengua catalana en els centres planteja realitzar una reflexió i anàlisi d'aquesta situació i un seguit de propostes per millorar-la.

Pel procés d'elaboració del document es va crear un grup de treball, convidant a persones rellevants de diferents temes. Es va revisar el marc legislatiu lingüístic, l'aprenentatge i l'ús de les llengües, les dades i usos sobre llengua i escola, quines estratègies s'han de fer per assegurar el català a l'escola, el món digital, la formació lingüística dels ensenyants i els projectes lingüístics en els centres educatius.

Les 67 propostes s'estructuren en sis eixos: potenciar la creació de continguts audiovisuals i l'accés a plataformes digitals; teixir una xarxa d'activitats culturals de l'entorn i participació de les famílies; implementar el projecte lingüístic de centre en tot el temps escolar; revisar les legislacions, acreditacions, equivalències i polítiques lingüístiques; incrementar la consciència sociolingüística, la metodologia i la formació docent; i crear el Fòrum del Consell Escolar de Catalunya de la llengua catalana a l'educació, per tal de fer un seguiment de la situació.

La presentació és interrompuda per un grup de docents de l'Institut Martí Pous que fa esment a les convocatòries de vaga del mes de març i reclamen més recursos i més docents per als centres educatius i que l'administració escolti les demandes i necessitats de la comunitat educativa. Les persones assistents al Plenari pregunten als manifestants si saben en què consisteix el CEMB i expliquen que hi és representada el conjunt de la comunitat educativa. També recorden que el director del centre ha intervingut a l'inici i que se'ls hagués donat la paraula si ho haguessin demanat.

Els manifestants se'n van i **Jordi Rodon, secretari del Consell Escolar de Catalunya**, pren la paraula per cloure la presentació sobre l'ús del català a l'educació.

Gemma Sendra, regidora del grup municipal d'ERC, coincideix en destacar com a tema molt important el de potenciar la creació de contingut en les plataformes audiovisuals. Comenta que des del seu grup polític es demana des de fa mesos que es faci una auditoria de l'ús del català i que es creï un observatori de seguiment. Considera que es podria coordinar amb la proposta del CEC, tot i que la petició d'ERC era més àmplia i anava més enllà de l'escola per abordar altres àmbits.

Àngels Cadena, direccions de centres sector públic, expressa que el que s'ha viscut amb la interrupció de la presentació demostra la manca de recursos que es viu en els centres i demana teixir ponts i trobar recursos d'on sigui. Sobre el català, creu que la realitat és que s'està en una situació d'indefensió altíssima, ja que totes les denúncies recauran a l'equip educatiu i, sobretot, en les direccions dels centres. Considera que s'estan pagant 10 anys de poca defensa de la llengua i la cultura catalana. Demana que des del CEMB es creï una comissió de seguiment transversal on es poguessin tractar tots els temes al voltant de llengua i cultura, i també que des de cada un dels districtes es puguin fer xerrades i trobades per abordar el tema.

Pau González explica que posar més recursos és un repte compartit per avançar en la igualtat d'oportunitats en l'educació i recorda que la ciutat de Barcelona té un històric d'aposta per l'educació pública, amb tota l'amplitud de mires, posant com a exemple el fet que s'hagin doblat les partides d'escola inclusiva, que, encara que no sigui suficient, és una mostra d'aquesta aposta.

Sobre el tema del català, creu que amb aquells temes que es detectin que ens preocupen a tots i totes es poden obrir els espais que calguin. Caldria mirar quin seria el format i si pot ser compartit amb el que planteja el CEC.

Marta Comas, Consorci d'Educació de Barcelona, mostra el seu acord amb l'Àngels Cadena en la necessitat de tenir un espai on debatre sobre l'ús del català a l'escola i planteja la possibilitat de repensar la reunió anual que es manté des del Consorci d'Educació de Barcelona amb el Consorci de Normalització Lingüística per donar-li una empenta i que pugui servir com a espai on abordar aquesta temàtica.

Pau González expressa que cal pensar molt bé els espais de debat i creu que no es poden donar només en el si de la comunitat educativa, ja que el problema del català no es troba només en l'escola. La reflexió ha de ser en aquesta mirada àmplia per no córrer el risc de pensar que el problema del català és a l'escola.

Aran Clemente, CCOO, expressa que hi ha hagut una vaga en aquest mes de març que tractava específicament el tema de la immersió lingüística, però vol matisar que en la convocatòria de cinc dies de vaga que van ser secundats pels sindicats s'incloua també el punt de la llengua catalana. També vol deixar constància que hi ha hagut set vagues, comptant també la del Dia de la dona.

5. Espai Comissions. Informació sobre la Comissió de Treball de Centres de Màxima Complexitat.

Pau González recorda que al Plenari d'octubre el CEMB es va adherir al manifest que van presentar les famílies en relació a la complexitat dels centres educatius. Aquest tema s'ha anat treballant al llarg del curs en una comissió de treball específica i cedeix la paraula al Paul Mussach, com a representant de la comissió, perquè expliqui les conclusions a les quals s'ha arribat.

Paul Mussach, representant de famílies, inicia la presentació dels resultats de la comissió recordant que el mes de maig del 2021, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya va actualitzar els indicadors que componen l'índex de complexitat dels centres educatius. Arrel d'això va venir el manifest de les famílies en el Plenari d'octubre i tot el treball de la comissió. Vol destacar que des del Consorci d'Educació de Barcelona es va fer un esforç per compensar una mica els recursos perduts pels centres que baixaven en l'índex de complexitat.

Explica que s'han realitzat quatre sessions de la comissió, en les quals es va comptar amb persones expertes que van fer presentacions temàtiques per tal d'orientar el debat i les propostes. Repassa el conjunt de propostes que han sortit d'aquestes sessions de treball, que estan agrupades per temàtiques.

Sobre el càlcul de la complexitat, es creu que el model hauria de tenir en compte la trajectòria del centre i no només les dades d'un any en concret, es demana que es compti amb dades més actualitzades a l'hora de realitzar la classificació dels centres educatius i que es prevegin mesures correctives davant les modificacions sobrevingudes en la complexitat al llarg del curs. També es demana que no s'obviï la feina de detecció d'alumnat NESE que es realitza a la ciutat de Barcelona i que cal continuar millorant.

Sobre els recursos i les dotacions assignades, es proposa avançar cap a un model que doti de més recursos als centres de major complexitat i estableixi criteris objectius i transparents per fixar la quantitat de recursos que s'assignen a cada centre educatiu. Més enllà del finançament, es demana potenciar l'estabilitat de les plantilles i la presència de professionals especialistes en els centres i que la complexitat impliqui automàticament mesures d'escolarització equilibrada, com reduir ràtios, tancar grups o limitar les assignacions de matrícula viva. També es menciona la necessitat d'apostar per estratègies que facilitin l'atenció personalitzada a totes les diversitats.

Per últim, sobre el suport als centres i els seus entorns, es suggereix que es realitzi un acompanyament als centres en les transicions de classificació de complexitat per tal d'ajudar en l'adaptació del projecte al canvi pressupostari i que es creï una xarxa entre centres o una inspecció experta per guiar als centres en les accions a realitzar per millorar les oportunitats educatives. A més, es proposa fomentar la implicació activa de les famílies en els centres de major complexitat i promoure programes de transformació de les zones més vulnerables de la ciutat.

Víctor Ranera, titulars centres concertats, expressa que, com a representant dels centres concertats se sent poc reflectit en l'informe i demana que els centres concertats siguin tinguts en compte en la complexitat.

Pere Masó, delegat del Departament d'Educació a Barcelona, considera que el document és molt vàlid i que aporta no només coneixement sinó també elements que poden servir per fer passos endavant en la via que a tots ens agradaria, que seria la de tenir uns recursos més adequats a les necessitats de cada centre. Es mostra a favor de la idea que a diverses complexitats li han de correspondre diversitat també en el finançament dels centres.

Posa el focus també en el tema de treballar per zones i no tant per centres educatius, i recorda que, quan Ernest Maragall era conseller d'Educació, es va intentar avançar en la idea que els recursos es destinin en zones educatives relativament petites però el projecte no va reeixir i no s'ha reprès. Des del Consorci s'està començant a demanar aquesta visió de zona.

Planteja que caldria que la diversitat i la complexitat es modifiqui al llarg del curs amb la incorporació de nou alumnat. A més, considera que cal que aquestes actualitzacions es facin amb dades recents i que hi ha possibilitats informàtiques suficients per garantir-ho.

Finalment, vol felicitar als membres de la comissió per la feina feta i pregunta on s'eleva aquest informe.

Marta Comas destaca que s'ha fet molta feina en la comissió i que les sessions van ser molt pedagògiques. Creu que el representant d'escoles concertades té raó, ja que aquí hi ha un buit que no s'ha abordat. Vol reforçar la idea que a Barcelona som punta de llança i anem més avançats en la detecció de l'alumnat en situació de vulnerabilitat.

Assegura que el Consorci seguirà contemplant recursos de dotació docent per aquells centres que perden complexitat. També es mostra partidària de la idea de assignar recursos per zona. Per últim, matisa que actualment la complexitat només dona més docents i que els recursos econòmics venen definits per altres indicadors.

Gemma Sendra considera que hi ha persones que la seva complexitat és transitòria perquè només és pel desconeixement de la llengua, no per temes econòmics i mostra la seva preocupació perquè aquest fet no es tingui suficientment en compte.

Marta Comas explica que hi ha els NESE de tipus C que son persones que s'han incorporat al sistema educatiu fa pocs mesos i que aquests casos comporten afegir recursos per la llengua.

Àngels Cadena explica que en alguns districtes de la ciutat existeix un punt d'atenció al nouvingut en el barri que funcionen.

Pau González proposa acabar de bastir l'informe i elevar-lo al Departament d'Educació i al Consell Escolar de Catalunya. Excusa tant la Domi Viñas com la Cristina Abelló, que han presidit la comissió, que no han pogut assistir a la sessió d'avui.

6. Informació sobre el calendari de les Eleccions al Consell Educatiu Municipal de Barcelona

Marta Carranza, secretària del CEMB, explica que el CEMB es troba en eleccions, que el dia 8 es presentaran els censos definitius i que del 3 al 10 de maig hi haurà les votacions telemàtiques i el 19 de maig hi haurà la proposta definitiva dels nous membres del CEMB.

Considera que el procés de les eleccions als consells educatius comporta un excés de feina de gestió per part de tots els implicats i que, tal com es fa ara, pot arribar a ser insostenible. Per això explica que s'ha demanat al Departament d'Educació que als membres que acaben mandat l'any que ve se'ls hi faci una pròrroga d'un any per tal que l'actual procés electoral no s'encavalqui amb el següent.

Quan es tingui constituït el nou CEMB es farà un acte institucional al Saló de Cent, si pot ser amb presència de l'alcaldeessa, per agrair tota la feina feta aquests anys als membres que marxen i donar la benvinguda a les noves incorporacions.

7. Aprovació memòria

S'aprova la memòria sense esmenes

8. Torn obert

Pau González recorda que hi ha convocatòria per divendres 8 d'abril per presentar l'Acord 2030.

Explica la petició del CEMD de Sants-Montjuïc per canviar el nom de l'Institut d'Ensenyaments Esportiu de Barcelona a Institut de l'Esport de Barcelona, que agafa la mateixa forma que l'Institut dels Aliments o de Nàutica. Es proposa avalar aquest canvi de nom.

Posa sobre la taula que en la convocatòria del Plenari s'han adjuntat les infografies de l'informe d'oportunitats educatives a Barcelona 2020-2021 i anima a les persones assistents a aprofundir-hi si hi ha temes que interessin.

Finalment, expressa que en la documentació adjunta hi havia també el dictamen que s'ha redactat des del CEMB sobre el Protocol de Prevenció, Detecció i Actuació en Casos de Violència Sexual als Centres Municipals d'Ensenyaments Musical a petició de la Direcció de Centres Educatius de l'IMEB.

Aran Clemente demana que consti en acta que la interrupció de l'equip docent del centre ha succeït, ja que reflecteix el malestar dels docents des de fa anys. Com a representant del professorat vol deixar constància d'això i assenyalar la responsabilitat que té el Departament i el seu conseller en totes aquestes mancances i posar l'accent que això requereix més inversió. Assegura que si ens creiem que l'educació és important, el que hem de fer és exigir a la classe política que es responsabilitzi d'aquesta qüestió i faci un increment dels recursos per les necessitats que tenim.

Antonio Guerrero, famílies escola concertada, CCAPAC, demana que també consti en acta la reacció dels assistents. Planteja que tot i que estigui d'acord amb algunes de les coses que reclamen considera que no eren les maneres.

Pregunta en quin punt es troba la comissió de participació que es va crear amb inspecció, ja que desconeix quan es convocarà.

Paul Mussach comenta que un impacte inesperat de les vagues és que el fet que se'n posin tantes durant el mes ha fet que moltes famílies hagin hagut de portar els infants a l'escola i això en alguns centres ha provocat conflicte entre pares i docents. Uns pares que en molts casos estaven a favor de les reclamacions de la vaga. Considera que hi ha hagut conflictes que costaran de reparar.

També expressa que, arrel de la Taula Escoles i COVID va sortir la demanda que les mascaretes deixessin de ser obligatòries als centres i que els protocols s'aclarissin i posa de manifest que dos mesos després tot continua igual com estava.

Maria Roca, direccions escoles bressol públiques, vol que consti en acta una reclamació en referència als recursos que hi ha a les escoles bressols i sobretot en el tema de les ràtios. Diu que saben la situació i els motius perquè encara no es toquen les ràtios però és una reclamació llargament demandada.

Cecília Vallés, inspectora FP del Consorci d'Educació de Barcelona, comenta que avui s'han constituït les dues comissions de garanties d'admissió de primària i secundària i que la comissió de participació serà convocada el més aviat possible, tot i que encara no se'n sap la data.

Pau González comparteix la reflexió del Paul i demana intentar conjurar-nos perquè aquesta legítima reivindicació no arribi a una situació de microconflictes que acabi generant fractura. Creu que no s'està aquí i que no s'hi arribarà.

Sobre el tema de treure mascaretes, assegura que des de l'Ajuntament ja es va traslladar. Planteja la reflexió que els protocols tant de les escoles com de les residències no s'han actualitzat des de l'estiu, cosa que és l'enèsima demostració que en aquesta pandèmia s'ha castigat als infants i als més grans. Demana superar les mascaretes a les aules i estar atents als efectes que hagin causat.

També menciona que de les cinc vagues educatives més genèriques, en les dues últimes l'escola bressol va fer un pas endavant. Reflexiona que tenim la sort d'estar d'acord en l'horitzó i creu que a mesura que anem avançant en la universalització de l'educació infantil podrem anar baixant ràtios.

Es dona per finalitzada la sessió a les 19:25 h.

Aprovada el 14 de juny de 2022

Marta Carranza Gil-Dolz del Castellar
secretària del Consell Escolar Municipal de Barcelona

Vist i plau

Pau Gonzàlez
regidor d'Educació, president-delegat
del Consell Escolar Municipal de Barcelona